KONTRA FERENC

Vadászat a tengeren

Voltak rejtekhelyek a felszín alatt, melyekben megkapaszkodott a szigony, letört a csákány hegye, felderítetlen mélyedések várakoztak a lagúnák falában. A szikla zuzmói közt el lehetett rejteni a zsákmányt.

Apró, forró katlanok voltak a tengerben, melyekből úgy áradt a hirtelen hőség, mint a parazsas vaskosár hamuja alól. Titokzatos utak kanyarogtak, ösvények, dűlők és sikátorok, könyökutcák, ahol lopakodva haladt előre a csónakos, szemére húzott olajos kapitánysapkája alól szemlélve az újonnan érkezett jövevényeket.

A kikötőben alakították ki a városközpontot, mint a legtöbb tengerparti kisvárosban. Délelőttönként meglehetősen nagy volt a zsúfoltság, mivel több kilométernyi körzetben csak itt lehetett postát, üzleteket, piacot találni. A halárusok pultjain hamar elolvadt a jég, az áru menthetetlenül oszlásnak indult, és a párálló bűzben gyorsan körözni kezdtek a fémzöld legyek.

Nem volt egyetlen szabad asztal sem a mályvamintás napernyők alatt. A vadászok asztaltársasága tűnt fel a teraszon. Seregszerűen és olyan hangosan, mint akiket már nem érhet semmi veszély.

Az asszonyok olcsó, színes és átizzadt ruhákban pilledtek, és a férfiakkal ellentétben úgy viselkedtek, mintha nem is ismernék egymást. A forróság olyan terhes ilyenkor, olyan tapadó, hogy minden test a tisztátlanság képzetét kelti.

Az idegen az egyik vendégben Demian mestert vélte felfedezni, aki egy Shakespeare-kötetet olvasott, bal kezével folyton gesztikulálva, mintha éppen rendezné a darabot. A rímeket sorban hangosan kimondta.

Félretolta a poharat, szétterítette a térképet az asztalon. Elindult az ujjával a part mentén, megállt a sétány végén a 49-es számnál, körbefordította az ujját, mintha valóban megérkezett volna, és éppen körülpillantana. Megtalálta azt a helyet, amit hosszú ideje keresett. A fogadót, a kiindulópontot most is Konobának hívják.

Egy régimódi úriember arisztokratikusan kocogtatta a jégkockákat a pohár széléhez. Mintha azon törte volna a fejét, hogyan semmisítse meg legfőbb ellenségét. Egyedül őt kerülte az egész társaság. Csontkeretes szemüvegével, hiúságával és alamusziságával maga volt a megtestesült alattomosság. A pincér mélyen meghajolt előtte, és egy ovális tálon rizses szépiát szolgált fel neki.

Egy magas, homokszőke nő törte meg hirtelen az egyhangúságot üde mozgékonyságával a hallban. Fehéren és hűvösen, a többiekkel ellentétben ő otthonosan

mozgott a fülledtségben, fölényesen, mint akinek ez az életeleme, és tudja, hogy a másodrangú, lucskos testek között ő az egyetlen, aki dacolni tud az elemek ármányával. Mintha vékony azbeszthártya borította volna, amely visszaveri a hősugarakat. Csak egy bő, könnyű fehér csipke borította, alig takart valamit, inkább csak leomlott finom vonalú testéről. Céltudatosan vágott át a hallon, megtalálva azt az egyetlen útvonalat, ahol nem érintkezhetett senkivel. Megállt egy férfi mögött, aki elegáns, frissen vasalt vadászruhát viselt, inkább stilizált katonai egyenruhának látszott. Meg sem várva, hogy megforduljon, a nő halkan azt mondta neki:

Uram, velem tartana.

Senki sem tudta eldönteni, hogy alázatos kérdés volt vagy csendes parancs. Csak az tudhatta, akinek szólt. Egy pillanatra megállt az óra is a falon, a szemek sarkában élénk kíváncsiság csillant. A jelenetről senki sem akart lemaradni, sem a férfiak, sem a nők. Nem megtisztelő figyelem volt ez, hanem tapintatlan kíváncsiság. A félbe harapott szavak, a nyitva felejtett ajkak és a kikerekedő szemek pillanatnyi mozdulatlansága.

A férfi mintha belerezzent volna a suttogó hangba, talán a felismerésbe vagy a váratlanságba. Amikor megfordult, szemmel láthatóan elcsodálkozott. Elegáns társasági rutinjával palástolta, hogy mit is gondol valójában, a legármányabb tekintetek sem tudták leolvasni arcáról a folytatást, csupán a kötelező udvariasságot tükrözte a köszönés hanglejtése, majd poharát az asztalra tette, és kisétált a hölggyel a teraszon át a parti sétányra.

Mintha éppen egy temetőt hagynának maguk mögött. Elindultak a pálmasor mentén a teniszpályák felé. Kis idő múlva óvatosan hátrapillantottak, és összenevettek, mint két cinkos kamasz.

Amikor elindultunk ebbe a városba, még azt sem tudtam, hova jövök, erre kiderül, hogy te is éppen ide jöttél.

Dehogy jöttem, most itt lakom.

Mióta?

A tengeliccel és a csízzel érkeztem.

Mit keresel itt, az isten háta mögött? A nevét sem jegyeztem meg.

Akkor tanulj egy kicsit: itt vagyunk éppen az öreg malom romjánál, amiről az egykori halászfalu a nevét kapta. De Malinska az 1885-ös évről marad emlékezetes. És igazi felkapott nyaralóhelye lesz a sznoboknak, majd meglátod, minden jel erre utal. Ilyenkor már nem szoktak itt turisták tolongani, de a te érkezésednek híre ment, úgyhogy mindenki tovább maradt a szokásosnál, a fogadók még tömve vannak.

Nemcsak én érkeztem, hanem egy egész vadászexpedíció, családostul. Különben is, hol van még az év vége.

Mit számít az a néhány hónap, nem történik itt már semmi egyéb figyelemre méltó, aztán egy lélek sem lesz a sétányon, a zsalugáterek tavaszig csukva maradnak, olyan lesz a kisváros, mint egy vadnyugati darab kulisszája. Akik veled jöttek,

azok is mind valakik, számítanak, mindannyian vadra lesnek! És végig a házsoron szintén ismert emberek laknak a század eleje óta, mióta felfedezték a madarakat. Most még a cselédszobákban is vendégek vannak, távoli rokonok, az ismerősök ismerősei is itt tolonganak.

Milyen zöld itt a tenger.

Viszolyognak az algától, pedig jótékony hatású. Mint a penész a seben: jó érzés megszabadulni tőle, amikor az ember beljebb úszik, egy karcsapással lemossa magáról, de ha átér a szigetre, a korán elveszített gyermekkor felszabadultságával kezd pancsolni. Mint nyál a horzsolást, úgy enyhíti az alga a sebeket, a mindennap, minden órában az emberbe maró vérszívók csípéseit. A fullánkokat, melyeket az elvárások, a tilalmak, a parancsok, a kényszerképzetek hagynak a testben és lélekben, mérgük elrontja az élet ízét, és csak növeli félelmünket a haláltól.

Mintha nem is sziget lenne.

Dagálykor ilyen. A mélyben van egy horgas szikla, olyan, mint egy vasmacska szigonya. Azt mondják, Ulysses ehhez a sziklához kötötte a tutaját, amikor horgonyt vetett, hogy társaival megpihenjen. Közel a tengerben van egy mohás kiemelkedés, amelyen mindig megtörnek a hullámok, és tajtékot vet a hab, a rengeteg apró hullámtól kifehéredik itt a tenger, ezért sokszor kijövünk ide a kisfiammal, hogy megnézzük.

A parti sétány utolsó házai következtek. Megálltak egy kovácsoltvas kapu előtt, a nő előreengedte a vendéget.

Kívülről nem is gondolná az ember, hogy a ciprusok ilyen tüneményes kertet rejtenek. Legszívesebben átköltöznék ide erre a hétre, mert a fogadó ricsajában képtelenség bármi komoly dologra koncentrálni.

A nő előrement, hogy mutassa az utat.

Megígértem még tavaly Brehmnek, közvetlenül a halála előtt, hogy befejezem a tanulmányomat a keselyűkről, neki már nem volt ereje hozzá, hogy a biometriai adataikat rendszerbe foglalja. Hamarosan megjelenik az első könyvem, a Jagden und Beobachtungen.

Elosont a boholyfák alá egy oposszum.

Mint a meglepetések kertje.

A férfi körbefordult, elúsztak előtte a vitorlások, a sötétedő felhők és a fák, melyek lombkoronái takarásban tartották a házat a kíváncsiskodók elől.

Vörös a föld és vörösek a gránátalmák, mint valami mesében, nem hiszem, hogy láttál ilyeneket egyetlen tőbe oltva. Erdő volt itt, egészen a tengerig nyúlt. A hársfenyők jellegzetes talaja ez, amit a tűlevelű avar változtatott vörössé, pontosabban a belőle kioldódó csersav.

Szépen gondozott a pázsit, elég ritka errefelé.

Minden reggel öntözöm. Itt szoktam olvasgatni, és sosem fekszem ki a napra.

A kert árnyékos sarkában hellyel kínálta a férfit a kerek asztalka mellett, melyet egy mészkőből faragott angyal tartott.

Hogy kerülnek ide a szalonkák? Még nem láttam egyet sem.

Mert rejtőzködik. A közeli erdő ideális pihenőhelye az észak felől Ázsia délnyugati vidékeire és Északnyugat-Afrikába vonuló költöző madaraknak oda és visszaútjuk során egyaránt. Malinskának – most már sosem felejtem el ennek a városkának a nevét – kedvező földrajzi adottságai vannak, a Dubašnicai-öbölben védve van az időjárás szélsőségeitől.

És mit csináltok velük, kitömitek vagy megeszitek őket?

Egy vadász nem így gondolkodik. A szalonkák vonulása ennél sokkal rejtélyesebb, döntően az éjszaka leple alatt történik. Ravasz madárnak tartják, másként viselkedik, mint a többi faj, szinte arisztokratikusan, azért is, mert ritkán mutatkozik hajnal előtt, többnyire farkasok óráján mozog, amikor belevész a szürkületbe. De azért is különleges, mert külsőleg a kakast és a tojót nem is tudjuk megkülönböztetni szabad szemmel egymástól, csak amikor már elejtettük.

És aztán végre valahára mi lesz a szerencsétlen szárnyasokkal, ha már kikalandoztátok magatokat hajnalban az erdő sűrűjében?

A többi a szakácsok dolga: vele szokták sütni félig megemésztett táplálékát, a lárvákat és galandférgeit tartalmazó beleit is; az így elkészített szalonka elsőrendű ínyencfalat. Goeze két szalonkában 400 darab, átlag 14 cm hosszú galandférget talált. Benvenuto Cellininek és Leonardo Fibonaccinak is a kedvenc étele volt.

Tudod, mit ajánlanék ehhez a fölséges lakomához? Ezt a palackot most hoztam fel neked a pincénkből, 1880-as évjárat, akkor volt itt a legjobb termés, apám palackoztatta. Erre az évre talán még emlékszel. Csak itt ihatsz igazi žlahtinát, Krk szigetén. Nem egészen idegen tőlünk a zamata, nagyon hasonlít a magyar kövi borokra, a somlai juhfarkra.

A férfi a lenyugvó nap korongja felé emelte a poharát, hogy jobban szemügyre vegye. Körüljáratta az italt a poharában, aztán hosszan beleszagolt, és élvezettel kortyolta, mint egy igazi ínyenc borszakértő.

Igen. Láthatod, még a bor is 12 fokos, amennyinek lennie kell, ez a faragott hordócska csak álca, amiben tartom, valójában egy termosz. Az emberi természet olyan, hogy mindig szüksége van tárgyi ürügyre egy merész cselekedet pillanatában.

Ezzel a borral valóban leveszel a lábamról. Semmit sem változtál.

A nő felállt, és a márványlapokkal kirakott úton végigsétált a kerten. Az oldalajtón bement a házba.

A férfi töltött magának. Felemelte ismét a poharát a magasba, és nagyot kortyolt belőle, de hirtelen le is tette. Az olajfán madárricsaj támadt. Felpattant, hogy megnézze. Aztán elindult a kert sűrűjébe. Visongva bukdácsoltak fölötte, kergették, tépték egymást a madarak, egy ragadozó támadt a gyengébbre. Leanderbokrok közt találta magát. A madarak felrebbentek a sziklák felé. Eszébe jutott, mit mondott neki egyszer tanára, Rónay Jácint, akire mindig felnézett.

Képzelje, ha egyszer beülhetnénk a Göncöl szekerébe, és visszahajthatnánk rajta a paradicsomba. Visszapergetnénk az idő kerekét. Meg kellene már tudnunk Ádámtól, hogy mi az a titok, amit a leandersziromba burkolva a lelkünkbe rejtett. Egy apró kis titok fejlődhetett ki így, hordozója maga sem tudná elmondani. Csak sejti, hogy még Ádámtól származik a paradicsom elvesztésének rettentő idejéből, az ő testamentumaként öröklődik évezredeken keresztül. Lekoptak az élei, sarkai, nem üthet véres, látható sebet rajtunk, de a töprengő emberek lelkében tovább nő, duzzad, mint a kelevény, és végül megfojtja a hordozóját. Ádám ezt a gonosz kis valamit a leandervirág szirmába göngyölve lopta bele Ábel lelkébe, amíg az aludt, és az Istenről álmodott, mert a szomorúság szinte torkon ragad, ha leanderillatot érzünk, pedig nem fűz hozzá semmi emlék.

Léptek hallatszottak a kövön, a nő egy szőke kisfiút vezetett át a kerten, fehér matrózing és kék rövidnadrág volt rajta, ezüsthoroggal díszítve.

Arrafelé már kissé elhanyagolt a kert, de a kisfiam éppen ott szeret játszani.

A férfi közelebb ment, és a kisfiú szemébe nézett; megkérdezte tőle, hány éves. A kisfiú széttárta az öt ujját, és a férfi arca felé emelte.

A férfi mindenen tudott uralkodni, az érzelmein, az indulatain, a kedélyállapotán, igazi pókerarca volt, de most ebbe belesápadt.

Fordulj meg, Ludwig, vedd le az ingedet.

A férfi még komorabbá vált, mint amikor Ádámot kiűzték a paradicsomból. Látta az anyajegyet a hátán. Ugyanolyan leandervirág. Persze, látta a tükörben, amikor már többen is mondták, hogy ott van egy rozsdás virágszirom a gerince közepén, és le sem tagadhatná, de ez csak véletlen egybeesés lehet. Ösztönösen hátrálni kezdett a babérsövény felé. Nem akart se megbántani, se megbocsátani. Úgy érezte magát, mint akit tőrbe csaltak.

A kisfiú elmosolyodott, a gyerekek olyasmit is tudnak, amit csak később fejtenek meg. Zsebre tett kézzel, kíváncsian fürkészte a férfit, már látta egy képen. A férfi pedig erre a fürkésző pillantásra szinte összereteszelte ajkait.

Vitorlák, vitorlák, vitorlák!

A gyerekek imádják, ha a szüleik felemelik őket a magasba, hogy repüljenek, mint a madarak, ugye, kisfiam, még ilyen könnyű súllyal szállni lehet a napba az én karomban is, és aztán, ha nagy leszel, majd te emelsz fel engem, ahogyan az apád tette, amikor még nem volt ilyen szomorú.

A férfi visszaült a székre.

Az apád sem vett a karjába téged, fogadni mernék, hogy nem emelt a magasba soha. Féltékeny lett a saját hatalmára. Meg sem érintett ezért soha, megvolt köztetek a katonás, lépésnyi távolság, az ember ettől valóban megtanul viselkedni. De ezt csak tanuljuk, nem örököljük.

A férfi úgy nézte a jelenetet, mintha nézőtéren ülne, mintha csak eljátszanának neki egy ostoba operettet, amelyben mindenki tudja, hogy valójában ki kicsoda, csak az nem tudja, akiről szól, a káröröm ragyog az arcokon.

Visszaviszem a dajkájához.

Vitorlák, vitorlák, vitorlák!

A férfi ismét egyedül maradt, kortyolt a žlahtinából, és visszasétált a leanderek közé. Josef Losche, a lovász termett előtte várakozó arckifejezéssel.

Menj vissza nyugodtan a fogadóba, én itt alszom.

Még maradt egy kicsit a leanderbokrok alatt. Valami megcsillant a kavicsok között, felemelte, egy törött fülbevaló, a zsebébe csúsztatta. Teljesen átjárta az összetéveszthetetlen illat. Arra gondolt, hogy a szomorú ember nem azért szomorú, mert lázas tervei csak tervek maradnak, hanem azért maradnak a tervei csak tervek, mert ő gyógyíthatatlanul szomorú. Éppen ez bántotta, amiről régi tanára beszélt neki egy nyári délutánon, amikor egyedül maradt vele a kerti padon, ahol olvasni szokott, és azt mondta csendesen, hogy a szomorúság egy soha meg nem született, de már meghalt kisgyerek miatt fáj, aki ott tipeg az ember mellett, és mondogatja: apa, emelj magasra! És az ember nem mozdulhat. Azt is mondta, hogy szomorúság a lenyugvó nap legutolsó sugara, amelyik belefúródik a töprengő ember szemébe, és amelyiken a töprengő ember szeretne felsiklani, hogy ott fent összeéghessen. De a sugár akkor a szemébe nevet, és eltűnik.

A nő könnyű, széles selyemsállal tért vissza a kerti asztalhoz, a sál széle felfelfénylett a feltámadó szélben, mint a közeli hullámok a vízen, és fellebbent, mintha az alkonyat palástja lenne. Visszaült a székre, lehunyta a szemét, egy pillanatig így ült, csukott szemmel, mint a vakok, kifejezéstelen arccal, mintha egy ide illő mondatot keresne, ami pontosan kifejezi azt, amire gondol, mintha soha többé nem lenne rá alkalom, hogy elhangozzék.

Nem vagyok se cselédlány, se királykisasszony. Megtehetem, hogy attól legyen gyerekem, akitől akarom. Én már foglalkozhatok tudományokkal, amit neked sosem engednek meg. Téged annyi mindentől eltiltottak, ami helyett nem adtak semmi mást. Még szerencse, hogy akkor ismertelek meg, amikor még teljesen normális voltál.

Már nem vagyok az?

Hiszen Ludwig a huszonöt gyermeked egyike. Szerinted ez normális?

Miért éppen így hívják?

Mert Ludwig nagybátyád tartotta a keresztvíz alá. Ő legalább a nevét adta hozzá. Tett valami igazán emberit. Mintha érezte volna, mert egy év múlva meghalt.

Belefulladt a Starnbergi-tóba, szegény, imádta az anyámat. Ott voltam a temetésén Münchenben. Tudom, hogy az orvosával együtt a tóba lőtték őket, ott lebegtek a vízen a parttól egy méterre. Mindent úgy elbonyolítanak, mihelyt kényelmetlen lesz valakinek az élete vagy a halála.

Ludwig művész volt, nem őrült, ahogyan mondták, csak útban volt. Egyenes és tiszta szívű ember volt. Egy-két furcsaságát növelik óriásivá, hogy lelkiismeretfurdalás nélkül hamut lehessen szórni az emlékére. Amikor megkértem, hogy adja a nevét, mondja ki a nevét a keresztelőn, egy pillanatig sem teketóriázott. Igen, ő legalább a nevét adta hozzá, pedig nem lett volna kötelező, de tudta, hogy a fiú kicsoda.

Mindenki tudja?

A pletykák fénykorát éljük! Még a besúgók jelentéseit is szó szerint idézik. Arról, aki híres, mindent tudni akarnak. Az örömlányok nem olyan buták. Ha egy nő lesüti a szemét, az nem azt jelenti, hogy nem lát! A vendégeik intim méretéről beszámoló listákat készítenek jó pénzért – a Konoba előkelő hölgyvendégei kuncogva olvassák most egymás közt, legyezőjükkel csapkodva közben, mint a forróságtól fulladozó madarak, mert az ilyen formában köröző információk hőgutát okoznak, különösen, ha a férjük neve is a listán szerepel. A valósággal és a hűtlenséggel pedig maguk is tisztában vannak, csak más ne tudja meg.

Mindenki tudja.

A férfi büszkén kihúzta magát, hiszen őt nem alázhatja meg ilyen könnyen egy nő, csak így. Olajbogyókat tépegetett szemenként a fáról, és amikor egy tenyérnyi összegyűlt, az asztalra dobta, szétgurultak, lepotyogtak a fűre. Felemelte a poharát.

Maga sem tudta, hogy most koccintana vagy inkább elmenne.

Kilenc óra van, ilyenkor harangoznak az apácák a porati Mária Magdolna-kolostorban. Most töltök magamnak is, ezt a szőlőt 1093 óta termesztik itt, beisszák magukba a tőkék a hosszú nyarakat. Mióta itt ülsz a kertben, még rám se mertél nézni.

Akkor most a szemedbe nézek, mintha ez a tekintet 1093 óta tartana.

A te környezetedben már az is furcsa, ha az emberek igazi hangjukon beszélnek egymással. Nyomasztó lehet mindent érdekből tenni, írni, olvasni és mondani. A kinek mikor és hol tett szívesség, ami odaláncol másokhoz. Egymásnak osztogatott jutalmak és posztok és hivatalok. Hierarchiák és jutalmak az udvartartásban. Egy elejtett fanyar mosoly, és valaki elvérzik magától. Kinevezésekhez, felterjesztésekhez írt ajánlólevelek. Nyilvánosan elhangzott dicséretekért járó kitüntetések. Micsoda mocskos hagyományt teremtenek. Csicskás grófok és számító primadonnák. Vagy mondjam a neveket is? Most lássam az arcodat, hogy mosolyogsz. Mert az sose megy ki a divatból. Vagy idézz majd engem, ha mersz. Fullasztó folyton tolongani.

Ilyen játék a sakk. Mert elejétől fogva valami elkeseredett játék folyt köztünk, ami mélyebb forrású volt, mint a szerelem vagy a gyűlölet. Olyan mélyen gyökerezett bennünk, mint csont a húsban.

Mi lett veled? Azt mondja az olasz dajka, hogy az évszázad utolsó évtizede mindig szerencsét hoz. Az olaszok ezt a reneszánsz óta tudják, érzik, a vérükben van, Perszeusz leszármazottjai. Eljön még az ideje, amikor komolyabban veszik azt a tudományt, amivel én foglalkozom. Az emberrel, rang nélkül, a maga pőreségével, sebezhetőségével és büszkeségével.

A ház állatfigurákkal faragott kőbejáratának két oldalán szőlőinda futott fel egészen a tetőig, elborítva félig a homlokzatot.

Ti az ablakból szüreteltek?

Árnyat ad, el sem hinnéd, mennyire jó hőszigetelő.

A felső szinten hosszabb volt a ház, és a kiálló részt oszlopok tartották, az oszlopok alatt széles terasz nyílt a tengerre. Úgy építették, hogy minden évszakban ké-

nyelmesen lakható legyen, és minden évszakban a nappaliból is nyíljon kilátás a nyílt vízre, a távolabbi szigetekre, ahol már kigyúltak a hajósokat eligazító világítótornyok fényei.

Az ajtó már nyitva állt.

A férfi megállt egy pillanatra a lépcsősor tetején, nézte a kivilágított halászbárkákat, egészen közel siklottak a part közelében.

Holnap tintahalat akarok enni.

Eloldódtak a kötelek. Nedvesen csapódtak a dokkdeszkákra.

A férfi, ahogy belépett az ajtón, kigombolta az ingét, levette a nyakából a láncát, apró türkizzel kirakott ezüst iránytű lógott rajta. A tenyerében tartotta, és várt egy kicsit.

Nem hatásszünetnek szántam, ezt valóban neked akartam adni.

Dehogy is. Holnap eltéveszted a madarak vonulási irányát.

Már felvázoltam, ott van az íróasztalomon. De csak úgy, kedvtelésből tettem, igazából nem erre akartam fecsérelni ezt a hetet. Ahogy mondtam is, csak írni akartam.

A nő egy kis bordó bársonnyal bélelt szelencét vett ki a tálalóasztalka rejtett fiókjából.

Ebben gyűjtöm a fiam… örökségét, majd ha nagykorú lesz, odaadom neki.

A tágas, teljes földszintet kitevő nappali szemközti sarkában egy argali kiterített bőrén embermagasságú gyertyatartó állt. Mire a nő egyenként meggyújtotta rajta a tucatnyi gyertyatégely kanócát, szinte nappali világosság lett.

A nő otthonosan elhelyezkedett a kanapén, háttal a hatalmas, tengerre néző ablakoknak, és várt. Várta, hogy a férfi körüljárja a szobát. Megállt egy kép előtt.

Vaskos ezüstkeretben volt, széles sötét kartonon, hogy még inkább kiemelje a rajzot. Döbbenten nézett a nőre.

Hogy került hozzád?

Öt éve nem is kerested?

De igen. Kerestem.

Miért?

Nem is tudom, olyan kevés emlék maradt abból az időből.

Most is gyönyörűen rajzolsz, láttam. A madarakat.

A férfi zavarban volt, mint akit csínytevésen kaptak, és már nincs hova bújnia egy drága porcelánváza cserepei előtt. Mintha valaki más tenné, valaki más törné össze, az a másik én.

Naponta nézegetem, egy gyerek csak őszintén tud rajzolni, fantáziájának minden erejével, olvasni lehet belőle, mint egy könyvből. Ugyan melyik gyerek rajzolna egy színpompás pávát, amint egy vörös szekeret húz? Csak az, akinek tehetsége van hozzá, és jelent neki valamit. Mögötte ott vagy te, nyolcéves korodban. Valaki hajtja azt a pávát kezében ostorral, hogy húzza a szekeret, vigye a terhet, mert egy pávának meg se kottyan a teher, a verés, és a madár valóban csodaszép, ha kínozzuk, ha megöljük, akkor is ezüst marad a tolla. Akit nagyon szeretünk, azzal megtehetjük, megbocsát

nekünk. Már akkor is a madarak voltak a kedvenceid, amikor apáddal vadászni mentél, ő tanított célozni egycsövű puskával, és azóta is ilyen fegyverrel jársz vadászni. Egész életedben meg akartál felelni neki, ahogyan Káin az Úrnak, bármit teszel, nem sikerülhet. Olyan törékeny, mintha virágsziromba bugyolálták volna.

Bennünk történt valami, az ellenkezésen, a gyanakváson túl, valami valóságos. Az, hogy nemcsak az van, ami ellenőrizhető, hanem az is van, ami iránytűkkel és térképekkel bizonyíthatatlan. Van még egy lehetőség: adj esélyt ennek a hirtelen jött csendnek. Megtörtek kint a hullámok a mohás zátonyon.

Oldódnak a kötelek.

Mindig lehet és szabad is választani, még akkor is, ha határozott terveid vannak önmagaddal, még ha kétféle terved is van, még ha szerinted csak ez a két terv létezik is, ez a kettőség már rajta van a képen. A férfi pórázon tartja a pávát, húzatja vele a kocsit, és ő nem te vagy, hanem egy felnőtt férfi. Láttam a többi rajzon, hogy valóban gyermekként rajzoltad le saját magad, rövidnadrágban, ahogyan illik, de ez az ember nem egy rövidnadrágos kisgyerek.

Hanem az apám.

Emlékszem a fürdőszobádra. Meglepődtem, amikor megláttam azt a rengeteg vidám nyuszit a falra festve…

… jaj, ne, ezt nem bírom ki röhögés nélkül, az anyám műve, ő szokott folyton festetni, sosem érzékelte a különbségeket, szerinte ilyen egy vadász lakosztálya, és kész. Mindegy, hogy hermelin vagy vadkan, neki egyre megy. Nem is vadásznak tartom magam, hanem természetkutatónak, de erre az anyám csak legyinteni szokott, hogy olyan nincsen. Körülötte mindig vadászok voltak, az apja, a nemesek, akik öszszevissza lövöldöztek mindenre, ami mozgott. Aztán telerakták a kastélyaikat mindenféle trófeával, kitömött hiúzzal, válogatás nélkül, gepárdbőrt a kandalló elé, a falakat rogyásig elefántagyarral, agancsokkal, orrszarvúszarvval, mindennel, ami a férfiasságukat szimbolizálta. Aki pedig a falainkat festette, az a piktor csak úgy pingált holmiféle állatokat emlékezetből, szakismeret nélkül, egyszer elé tettem néhány rézkarcot, hogy az ördög vinné el: ennek alapján méltóztasson dolgozni, nem csak úgy – fejből! De falra hányt borsónak bizonyult, neki csak az számított, hogy a négylábúaknak négy lábuk legyen. Bánom is én, de legközelebb legalább megmondom, hogy leandervirágokat fessen, azt kevésbé lehet elvéteni.

A nő halkan nevetgélt. Együtt álltak a kitárt ablak előtt.

Becsvágy is volt bennem meg kíváncsiság is: milyen belülről az Angyalvár, ahol a héjacsalád lakik, milyen beszélő nevetek van. Az ablakodból néztem, hogyan oltják el a gázlángot a kandeláberekben.

Senkit sem vittem rajtad kívül a saját szobámba, oda soha senki mást. Oda a családom egyik tagja sem teszi be a lábát, a kulcsát a zsebemben őrzöm. Pontosan azért, mert annyira személyes, és ettől a lelepleződéstől tartottam, ami elárul. Ezt tudnod kell, és jól emlékszem mindenre még egy dolog miatt: hogy mit álmodtam melletted akkor éjszaka. Nem akartam akkor erről beszélni.

A nő teletöltötte mindkettejük poharát, és várt.

Álmomban ismeretlenek jöttek, közönyös arccal, csákányokkal, a szemem láttára bontani kezdték a vadászlakomat, az egyetlen helyet, amit én teremtettem magamnak. Először a bejárati kapu díszes boltívét döntötték le, darabjaira esett szét a földön. Sorban égették el a bútorokat, a ruháimat az udvaron, hogy semmi ne maradjon azon a helyen. Josef Loschek, a lovászom, az egyetlen, akire bármikor számíthattam, csak állt mellettem, és nem mert rám nézni, csak zokogott, mintha ott sem lettem volna.

Behallatszott, hogyan járnak a hullámnyelvek a sziklák réseiben, súrlódva, fröcscsenve. A férfi újra töltött magának, és az órakattogás ritmusára kortyolta le az utolsó cseppig.

Már nincsen sötét, még nincsen világos, a kert illata olyan nyersen tör be a nyitott ablakon át, mintha minden élőlény ocsúdni kezdene a tengerpart hatalmas szobájában, kilélegezné titkát és sóhajait, szél támad ekkor, de olyan óvatosan, mint amikor az ébredő felneszez, mert eszébe jut a világ, melybe született. A ragadós enyvet csöpögtető píneák, a nedves rozmaringbokrok, a rothadó tűlevelekből és avarból puha, síkos szőnyeggé összetapadt harmatpermetes kert leander illata úgy csap fel, mint a szeretők testéből a szenvedély verejtékes illata. A nő kezében a toboz elveszíti könnyű súlyát, végigsiklik a combján, lassan mellé dől szuszogva a törzs, csak egy csupasz ág marad a vállán, a kar, amely nem engedi el.

Egész madárraj telepedett a kőpárkányra, halk szavuk nem kiabálta túl a tenger elnyugvó hullámainak neszezését. A szürkületben elvonultak, ahogy jöttek.

Mire megvirradt, hűvös lett a szoba. A nadrág zsebéből kigurult egy törött fülbevaló. A nő betakarta selyemsáljával a férfi meztelen testét. Széttárt karokkal a hátán feküdt, mint aki éppen felméri a hatalmas világot.

A nő köpenyben ült a kanapén. Tengervíztől nedves haja a homlokára tapadt. Az asztalon egy kristálytálban frissen szedett füge volt. A férfi még mindig mozdulatlanul feküdt a szőnyegen, hunyorogva ébredt, érezte a nap melegét, hagyta, hogy átjárja, közben csak a tekintetét járatta körbe a szétdobált ruhákon.

Az idegen a Konoba szobájának hűvösében összehajtogatta a térképet. A tölgyfa bútorokra és a nyersvászon tapétára meredt, a rajzok Hugo Gerhard Ströhl heraldikus grafikáit idézték. Kiszolgáltatottnak érezte magát a kitömött madarak között, mintha a prédájukká válhatott volna, csak várta, hogy széttárt szárnyukkal lecsapjanak rá.

Egyik tanára jutott az eszébe, amint a leander virágról beszél. A leandernek minden része mérgező, a gyökerétől a virágjáig. Nagyon vigyáznak a parton, ha halat sütnek, nehogy valaki száraz leander gallyat dobjon a parázsra, mert a füstje megmérgezi a húst.

Mintha vihar közeledne, amit megéreznek a halak, és a felszín közelében, mint könnyű zsákmány, tömegével kerülnek a hálók fogságába. A halászbárkák imbolygó fényeikkel még mindig a part közelében úsztak.